

Pevný

ZÁKLAD

9. ročník

1978

Číslo 1

ZLÉ DNY

„A pamatuj na stvořitele svého ve dnech mladosti své prvé než nastanou dnové zlí a přiblíží se léta, o nichž díš: „Nemám v nich zálibení“ (Kazatel 12,1). To je realistická rada krále Šalomouna pro naše stáří. Životní soumrak může být velmi hořký. Kdo nemyslí na svého stvořitele, tomu zbyde bezmezná prázdnota, zkažená fantazie, zahořklé srdce a strach před smrtí. A navíc ještě oslabené nebo i nemocí trpící tělo. Samozřejmě, že i věřící člověk musí snášet ochabnutí sil a různé neduhy stáří. Jeho duch však nepodléhá úpadku. „Proto nikdy neztrácíme mysl, ale i když se náš zevnější člověk ztravuje, ten vnitřní se obnovuje den ze dne“ (2. Kor. 4,16).

Přes tuto útěšnou skutečnost je těžké, dožijeme-li se toho, jak mizí sluch, což znamená rozloučení se zpěvem, chválou Páně. Když slábnou oči, takže nepomohou ani nejsilnější skla při četbě Knihy knih. Nebo když nám bolesti učiní nesnesitelnou

noc. Když se naše tělesné chátrání stává nezadržitelně znatelným . . .!

Kdo ztratil zrak, ten Ho přece uvidí v den Páně: „Hle přichází v oblacích! Uzří jej každé oko“ (Zjev. 1,7). A uslyší když k němu promluví Pán: „Dobře, dobrý a věrný služebnice!“ (Mat. 25,21). A při zpěvu Mojžíšovy a beránkovy písně bude zpívat každý, ať už byl hluchý nebo němý (Zjev. 15,3). Ani bolest už nebude cítit (Zjev. 21,4).

W.Sch.

„Pevný ZÁKLAD“ Je česká verze časopisu „Das feste FUNDAMENT“. Tento časopis je neprodejný a je zasilán na přání bezplatně do celého světa. „Pevný ZÁKLAD“ nesleduje žádné politické cíle, jeho účel je výlučně náboženský.

...a hrob byl prázdný

„Všimáme-li si zklamání apoštolů po Ježíšově smrti a pak několik dní později jejich žhavé horlivosti, ptáme se: Co je tak podnítilo? Mrtvý Ježíš nemůže být správnou odpovědí!“

Jedním z ústředních učení v evangeliu je skutečnost, že Ježíš vstal z mrtvých. Je tak zásadně důležitá, že apoštol Pavel napsal: „Nebyl-li Kristus vzkříšen, prázdné je naše kázání, prázdná je i naše víra . . . nevstal-li pak Kristus, je vaše víra marná, vy jste ještě ve svých hříších“ (1. Kor. 15,14.17).

Ozvalo se již mnoho kritických hlasů, pochybujících o vzkříšení – nejprve to byli nepřátelé, později přátelé křesťanství. „Mrtví nemohou obžít!“ Tímto filozoficky pojatým názorem je s naprostou osobní jistotou prohlašován veškerý historický průkazní materiál předem za neplatný, aniž by byl prohlédnut! „Zmrtvýchvstání může být pouze předmětem víry“, říkají – jako by toto zjištění nebylo předmětem víry, ale prokázanou skutečností. Toto tvrzení o možnosti vzkříšení je však stejně výrazem víry jako vyznání křesťana. Spíše by se mělo říci „Nevěřím, že mrtví mohou obžít. A i kdybyste mi přišli s množstvím důkazů – není to možné!“ Tak je to vlastně míněno. Kdybychom však byli v tomto pštosím myšlení důslední – pak bychom museli zapochybovat nad celými světovými dějinami – a možná i nad vlastní pamětí – protože ji nemůžeme prozkoumat našimi pěti smysly. Hlásáme-li svou víru v zmrtvýchvstání, pak nejednáme jinak než všechny soudní dvory světa: tvoříme si názor na základě svědeckých výpovědí a hmotných důkazů.

Smyšlenka nebo legenda?

Těžká střelba kritiky je řízena nejčastěji právě proti spolehlivosti těchto svědeckých výpovědí. Zmrtvýchvstání je považováno buď za apoštolský vynález nebo za legendu. Ale proti první námitce svědčí toto: Takovéto vysvětlení by přičítalo apoštolům vědomý podvod. Na tom by nic nezměnila všechna prohlášení o jejich zbožnosti a vznešených úmyslech. Podle tohoto tvrzení by chtěli zmást celý svět. Ptáme se: „Bylo by to slučitelné se vším, co víme o charakteru těchto lidí?“ Předali světu nejvyšší mravní učení, která vůbec existují. Vybízeli mimo jiné k čestnosti a poctivosti za každých okolností. Nejen, že tyto morální hodnoty hlásali, ale také podle nich žili. A ti by měli být podvodníky a udělat výmysl jádrem svého poselství? To je přece příliš fantastické, než aby se tomu dalo věřit!

A i kdyby to chtěli učinit, našli pro to nejnevhodnější místo, kde začít. Petr hlásal své první kázání, vzdálen jen několik kroků od Ježíšova hrobu a pouhých 50 dní po událostech, o kterých hovořil. S něčím takovým by se bylo dalo začít všude jinde, ale ne v Jeruzalémě. Takováto neobratná – i když „zbožná“ lež by byla okamžitě odhalena!

Je snad tedy zmrtvýchvstání pouhou legendou, jaké existují ve všech ostatních světových náboženstvích? Také toto vysvětlení se od začátku setkává s obtížemi. Je totiž dobře známo, že legenda potřebuje k svému vývoji delší dobu. Kdyby chtěl někdo psát životopis některého známého muže po dvaceti nebo třiceti letech po jeho smrti, musel by jako autor vědět, že stále ještě existují očití svědci, kteří znají skutečnost. Velké odchylky od pravdy by byly nápadné dokonce celé veřejnosti. Proto také byl čas v Ježíšově případě příliš krátký k tomu, aby se

stačila vyvinout legenda. Zprávy v Novém zákoně byly sepsány hned několik desetiletí po událostech. A protože pocházejí od očitých svědků, byly by jako legendy k nerozeznání od lži (viz předchozí odstavec).

Mimoto se zprávy podobají více střízlivému, objektivnímu zpravodajství novináře, než legendám.

Nezaujatý čtenář je shledá objektivnějšími a zdrženlivějšími, než by se dalo očekávat, kdyby to měly být pouhé legendy o hrdínech. Nesou pečej pravosti.

Bylo-li naše zhodnocení pramenů správné, pak bychom si měli jejich výpovědi poslechnout přesněji. Existuje totiž něco, pro co není žádné uspokojivé vysvětlení mimo toho, že Ježíš skutečně vstal z mrtvých.

Prázdný hrob

Skutečnost, že Ježíšův hrob byl prázdný, nepopírali ani tehdejší Ježíšovi protivníci. Mínění o tom, jak si vysvětlit tento prázdný hrob, jsou rozdílná, avšak o skutečnosti se nikdy nepochybovalo.

Jedna teorie říká: Učedníci odcizili mrtvolu. Jako první používají této teorie židé (viz Mat. 28,11). Tato námitka však naráží na množství těžkostí. Po Ježíšově smrti byli apoštolové jako ochromeni. Byli zklamáni a zkroušeni. Jaký důvod by měli, aby kradli mrtvolu? Věřili, že už je po všem.

Nezapomeňme také, že se něčeho takového židé i Římané obávali. Proto postavili stráž, aby pro všechny případy tuto možnost vyloučili. Ježíšův případ chtějí uzavřít jednou provždy a zamezit tím ještě nebezpečnějšímu podvodu jeho učedníků.

Tato teorie ovšem předpokládá vědomý podvod se strany apoštolů – protidůkazy jsme již uvedli. Všimáme-li si zármutku apoštolů po Ježíšově smrti a pak za několik dní jejich žhavé horlivosti, ptáme se: Co je zapálilo? Mrtvý Ježíš nemůže být

odpovědí. Kdo by jinak ukradl mrtvolu? Snad židovské nebo římské úřady? I to někdo tvrdil. Ale je třeba se především ptát po motivu. Jakému účelu by to sloužilo? Přivedli Ježíše tam, kde ho chtěli mít – do hrobu. Ale ještě záhadnější v tomto případě je, proč neumlčeli Ježíšovu obec hned v zárodku? Proč se snažili násilím zabránit rychlému růstu prvotní obce, měli-li v ruce mnohem lepší zbraň? Stačilo by pak ukázat lidu mrtvolu a tím dokázat, že celé povídání o zmrtvýchvstání je nesmysl. Někdo řekl: „Jejich mlčení je stejně silným důkazem pro zmrtvýchvstání jako svědectví apoštolů!“

Pouze zdánlivě mrtvý? “

Další teorie tvrdí, že Ježíš byl pouze zdánlivě mrtvý. Přišel k sobě teprve v chladném hrobě, vstal a odsunul velký kámen před hrobem. Podle tohoto tvrzení máme věřit, že polomrtvý člověk, který byl tři dny bez potravy a lékařské pomoci v hrobě, byl náhle dost silný na to, aby odsunul zevnitř velký kámen, se kterým nemohly pohnout dvě ženy zvenčí! Ježíš se prý v tomto stavu zjevil svým učedníkům, přesvědčil je, že je „knížetem života“, potom po několika dnech buď zemřel nebo zmizel navždy. Tato teorie není jen „přitažená za vlasy“, ale není ani schopna vysvětlit změnu v životě apoštolů. Nevylučuje Ježíšovu spoluvinu na podvodu, protože učedníci o něm kázali jako o skutečně mrtvém a o člověku, který skutečně vstal z mrtvých.

Prázdný hrob je tichým svědkem zmrtvýchvstání. Žádná z vymyšlených teorií nestačí k jeho vysvětlení. Nejprostším vysvětlením je vysvětlení evangelia: Bůh Ježíše vzkřísil.

F.C.

JEŽÍŠ a farizeové

(Dokončení z č. 1/77)

Jinak, než pokrytci

V našem pátrání po vztazích mezi Ježíšem a farizeji jsme se pokusili vyhledat některé z podstatných a rozhodných bodů, v nichž se od sebe liší – totiž ve svém základním postoji vůči hříšníkům, tradici, Písmu svatému, vůči spravedlnosti a milosti. Studium těchto protichůdných názorů a úmyslů by mohlo nekonečně pokračovat. Máme však v úmyslu zabývat se dvěma z nejrozhodnějších znaků, totiž motivací a úmyslem.

Falešný motiv

Apoštol Jan zastával názor, že Ježíš byl ve své snaze získat farizeje pro své učení konfrontován s nepřekonatelným problémem: „Protože mají raději lidskou čest než čest boží.“ Vyžadovali chválu a uctívání lidí místo Boha a přijímali raději čest od lidí než od Boha. Jejich základní motivace byla falešná. V našem denním životě hrají velkou roli skryté motivy. Je vždy důležité, abychom se ptali nejen na to, co činí určitá osoba, ale také proč to činí. Motivy farizeů byly falešné a Ježíš to jasně a dostatečně ukázal. Všimněme si několika příkladů:

1. Ježíš odhalil lásku farizeů k titulům, které je měly odlišovat od jiných a povyšovat nad bližní. „A všechno, co dělají,

činí proto, aby se ukázali lidem. Nosí široké modlitební odznaky a dělají si veliké třásně, mají rádi přední místa na hostinách a přední lavice v synagogách, pozdravy na náměstích a rádi se dávají od lidí nazývat mistry“ (Mat. 23,5-8). Nemusíme vůbec příliš uvažovat, abychom poznali, proč jednali špatně. Měli sklon budovat své náboženství na lidech místo na Bohu. Ví-li někdo, že ho jiný pozoruje, začíná mu automaticky něco předvádět. Přestává být sám sebou. Jedná tak, jak myslí, že by měl jednat, aby získal souhlas těch, kteří ho pozorují. Cítí-li dítě, že se mu nevěnuje dost pozornosti, podnikne pudově něco, čím na sebe tuto pozornost upoutá. Obvykle však učiní to, o čem ví, že tím vyvolá hněv svých rodičů. Farizeové byli z určitého hlediska jako tyto děti. Stále toužili po pozornosti jiných. Samozřejmě byli již dospělí a dost moudří, aby dělali jen takové věci, které jim mohly přinést chválu místo hněvu.

2. Tuto „slabost“ farizeů bylo možné pozorovat zvláště v jejich veřejných modlitbách. Kroutili obličejem, protože zřejmě věřili, že chmurný nebo smutný obličej se lépe uplatní. Toto přetvařování vedlo samozřejmě k tomu, že si jich jiní všimli. Navíc se oblékali do pytloviny a sypali si popel na hlavu. Pak se postavili lidu na oči a modlili se. Když se chtěli postit, oblékali se a chovali tak, že si všichni museli všimnout, že se postí. Při rozdělování almužen nechali hlasitě vytrubovat a čekali, až se shromáždí dostatek lidí, aby mohli projevit svou dobročinnost před „mnoha svědky“. Bylo to pouhé divadlo, které denně hráli okouzleným lidem, kteří tím byli tak upoutáni, že mohli pouze přihlížet a naslouchat. Údajně prý to všechno činili pro Boha. Bylo však jednoznačné, že to dělali pouze pro sebe. Ježíš řekl, že konali tyto věci „před lidmi“ s úmyslem,

„aby je lidé viděli“ a aby „od lidí“ dostali pochvalu (viz Mat. 6,1-16).

Správný motiv

Nebylo proto překvapující, že Ježíš toto svatouškovské chování farizeů odhalil. Pozorné lidi odpuzovalo zvláště proto, že stavělo význam náboženství do špatného světla. Soustřeďovalo se na člověka místo na Boha a neposkytovalo nic srdci, ačkoliv se Bůh o lidské srdce zajímá. Bůh nehledí na náš vnější zjev, ale vniká do našich srdcí, aby poznal naše motivy a úmysly. Ježíšovo celé poselství je určeno vnitřnímu člověku. Chování farizeů něco předstíralo a tím se stávalo nebezpečným. Člověk může tak dlouho poslouchat chválu jiného, až zapomene, jaký ten člověk ve skutečnosti je. Může hrát svou roli tak dlouho, až se s ní sám ztotožní.

Ježíš tuto motivaci nepřehlédl. Učil, že především musíme mít čisté úmysly. Z tohoto důvodu máme dávat skrytě a skrytě se také modlit a postit. Proč? Abychom si stále připomínali, že to, co hledáme, je boží a ne lidský souhlas. A abychom dostali od Boha pravou odměnu – duševní spokojenost v tomto životě a věčný život v budoucím světě (viz Mat. 6,24-34). Řekl bych tedy: to nejdůležitější, co se můžeme od farizeů naučit, je nebezpečí falešné motivace. A v našem světě je to varování, kterého bychom měli dbát!

Účel křesťanství

Farizeové neodmítali pouze Ježíšovo učení, ale i jeho osobu. Byli to mezi jinými i farizeové, které měl Ježíš na mysli, když vyprávěl podobenství o svěřeném penízi: „Jeho spoluobčané ho nenáviděli a vypravili za ním poselstvo, řkouce: Nechceme, aby

se tenhle stal nad námi králem“ (Lukáš 19,14). Ale svým apoštolům řekl: „Vy mě nazýváte Mistrem a Pánem a dobře říkáte. Jsem jim“ (Jan 13,13). Nazývat Ježíše „Mistrem a Pánem“ znamená uznávat HO a Jeho učení.

Na rozdíl od farizeů trval Ježíš na tom, že směřodatnou autoritu můžeme najít pouze v božím slově, bez přídavku lidských tradicí a že naše spasení umožnila boží milost a milosrdenství bez jakýchkoli lidských zásluh. Učil nás morálce a způsobu klanění, který se líbí Bohu. Tyto sporné otázky vycházejí zcela zřetelně z rozhovorů, které tehdy Ježíš vedl s náboženskými vůdci, a jsou aktuální i dnes. Účelem našeho zkoumání Nového zákona by mělo být, abychom našli vlastní vztah k Ježíši Kristu. Obvykle mu říkáme „Pán a Mistr“ – nebo říkáme: „Nechceme, aby se tenhle stal nad námi králem.“ Zřídka je to však vyjádřeno tak jasně a prostě.

Protože jsme padlé a hrdé „děti člověka“, považujeme část Kristových příkazů za velmi těžko proveditelnou, často nerozumnou a nesmyslnou. Snad se tomu nedá zabránit, ale který služebník někdy nepochybuje nad moudrostí svého pána? A co v takové situaci uděláme? Většina z nás jsme naprosto nezávislí lidé. Jako svobodní lidé pěstujeme rádi vlastní mínění a také je při každé příležitosti zastupujeme. Žijeme rádi svůj vlastní život, určujeme vlastní normy a jdeme vlastní cestou.

To je náš samolibý postoj. Ale co učiníme, stojí-li naše přání a názory v rozporu s Kristem? Nejde o to, líbí-li se nám to, co Ježíš učil o životě a smrti, o Písmu a spasení, o boží službě a morálce nebo o nebi a pekle, ale o to, přijmeme-li to! Podřídíme se tomuto učení? Nebo je odmítneme, budeme je ignorovat, nebo se budeme snažit si je vymluvit a nazývat i potom ještě sami sebe křesťany a Ježíše svým Pánem? Tak to nejde! Ježíš řekl totéž: „Proč mne oslovujete: ‚Pane, Pane‘, ale nečiníte, co říkám?“ (Luk. 6,46)

Věřím, že by bylo správné nazývat „farizejství“ kompromisním řešením. Pokoušelo se sladit Písmo s tradicí, milosrdenství se svévolností, službu Bohu s osobním uplatněním. Chtělo být věrné Bohu, nemohlo však odolat, aby nesloužilo lidským přáním. Ve svém pokročilém stádiu bylo spíše lidským než božským.

Chceme-li zabránit podobně nepěknému konci v současné době, musíme odolat uzavírání kompromisů ve vztahu k boží vůli. Je v tom obsaženo mnoho věcí. Znamená to, že musíme bojovat o pochopení a výklad Písma svatého. Jak bychom mu mohli věřit a poslouchat je, kdybychom nevěděli, co učilo? Bude to pro nás také znamenat více ponížení a podřízení, než většina z nás dosud znala. Chceme-li však být Jeho učedníky, musíme se naučit podřítit svoji vůli a své myšlení Ježíšově vůli (Luk. 6,46). Abychom se stali dokonalými, musíme se učit poslušnosti, jako se jí učil Ježíš (Žid. 5,8-9).

T.T.

„NEBUDE-LI VAŠE SPRAVEDLNOST PŘEVYŠOVAT SPRAVEDLNOST ZÁKONNÍKŮ A FARIZEŮ, JISTĚ NEVEJDETE DO KRÁLOVSTVÍ NEBESKÉHO“ (Matouš 5,20).

O PLEVELU MEZI PŠENICÍ

Zlo je velmi tvrdošijné. Roste a daří se prakticky samo od sebe, aniž bychom je museli pěstovat a pečovat o ně. Tak jako nelze zcela vyhubit plevel, ani zlo nevyhubíme. I kdybychom pečovali o DOBRO jak chtěli, ZLO nezůstane od nás příliš vzdáleno.

Stačí jen letmo zhodnotit světovou situaci, abychom zděšeně zjistili, jak krutě kolem sebe sahá přerůstající moc zla: Zde leží ve vlastní krvi mrtvola přepadené ženy. Tam křičí dítě, zmrzačené a vyhublé až na kost, nevinná oběť nesmyslné války. Vtírá se nám otázka: Proč to všechno Bůh připouští?

Zlo na světě nepůsobí starost a nebezpečí pouze nevěřícím. Ten, kdo se sám vážně zasazuje o boží říši, se brzy setká se zdrcujícími protiklady: výsměch, nenávisť, protivenství všeho druhu. Pavel říká: „Zacházejí s námi jako se smetím světa“ (1. Kor. 4,13). Není také žádným tajemstvím, že se mnoho odpudivého a skázonosného najde i u mnohých, kteří se nechají nazývat křesťany. Písmo hovoří o „nebezpečnosti mezi lživými bratřími“ (2. Kor. 11,26) a o falešných učitelích, „kteří budou zálučně zaváděti zhoubná sektářství“ (2. Petr 2,1).

Na rostoucí zmatek, nabízený na náboženském trhu tisícinásobnými překrouceninami božího slova (1. Tim. 4,1-3, 1. Jan 4,1) hledíme my, křesťané, se stále vzrůstajícími obavami.

Boj se zlem je – mírně řečeno – nemálo nebezpečný, protože může (jak učí sám Ježíš) působit jako studená sprcha. Může totiž vyvolat zahořklost a rezignaci.

„Tehdy vás budou vydávati v soužení a zabijeti vás, budete nenáviděni ode všech pohanů pro mé jméno. Tehdy se mnozí s pohoršením odvrátí a jeden druhého bude zrazovati a nenáviděti. Povstane mnoho živých proroků a svedou mnohé. Poněvadž vyvrcholí nepravost, láska mnohých ustydně. Ale kdo vytrvá do konce, bude zachráněn“ (Matouš 24,9-13).

I když situace věrného křesťana nevypadá nijak povzbudivě, má ještě velmi daleko k bezútěšnosti. Těmto všestranně těžce zkoušeným věřícím zanechal Ježíš objasňující a velmi útěšné podobenství, totiž ono podobenství o plevelu mezi pšenící.

„Království nebeské je podobno člověku, který na svém poli rozsel krásné símě. Zatím pak co lidé spali, přišel jeho nepřítel, přišel koukole do obilí a odešel. Když pak vpučelo stéblo a nasadilo zrna, tu se objevil i koukol. I přišli služebníci k hospodářovi a řekli mu: ‚Pane, což jsi nezasel krásné símě na svém poli? Odkud je tedy koukol?‘ On pak jim odpověděl: ‚Nepřítel to učinil‘. Služebníci mu řeknou: ‚Chceš tedy, abychom šli a sebrali je?‘ On však odpoví: ‚Ne‘ – abyste sbírajíce koukol nevytrhali spolu s ním obilí. Nechte, ať obojí roste pohromadě až do žní. V době žní řeknu žencům: Seberte napřed koukol a svažte jej do snopů, abychom jej spálili. Obilí pak shromážděte do mé stodoly“ (Matouš 13, 24-30).

Jak máme tomuto podobenství rozumět?

Nemůžeme zde přehlédnout skutečnost, že občan boží říše musí vybudovat boží pozice v nejtěsnější blízkosti nepřátelských postavení, jak si také Ježíš přeje v modlitbě k Otci: „Nežádám, abys je vzal ze světa, ale abys je uchoval zlého“ (Jan 17,15).

Vysvětlením nebo cílem tohoto podobenství však NENÍ, že by křesťané měli být shovívaví ke zlu (por. Ef. 5,11). Podobenství nás chce spíše vyzvat k tomu, abychom současnou dobu, ve

kteří se zdá, že vládne spíše zlo, pozorovali ve světle konečného vítězství spravedlnosti. Současné zdání klame. Budoucnost vynese vše na světlo.

Jistě je toto podobenství – jako ostatně všechno, co říká Ježíš a jeho apoštolové – (por. Mat.5,43-48, Řím. 12,19-21) proti nějakému násilnému vyhlazení nespravedlivých. Na druhé straně se zde Ježíš NECHCE vyslovit proti pravé církevní kázni, kterou sám nařídil (Matouš 18,15-17). Chceme-li si totiž zajistit místo mezi těmi, kteří vytrvají až do konce, musíme používat také oněch ochranných zařízení, která Kristus předvídal a připravil (viz 1. Kor. 5,4-13). Nikdo se nesmí považovat za tak silného, aby mohl beze škody přehlédnout apoštolské varování a pořádek: „Nedejte se klamati! Špatná společnost kazí dobrý mrav!“ (1. Kor. 15,33).

Tak jako je důležitá ochrana před morálním úpadkem, je i důležitá ochrana před falešnými učiteli, kteří jsou konec konců jeho původem (Matouš 7,15-23). Protože často vypadají zcela nevinně („v beránčím rouše“), znamenají pro nic netušícího člověka nemalé nebezpečí (viz Řím. 16,17-18). Tak můžeme být ujištěni, že Ježíš ve svém podobenství o koukolu mezi pšenicí nevystupuje pro naivní snášenlivost, která chce obejmout všechny bez rozdílu (2. Jan 9-11). Ježíš sám toto podobenství vykládá a jasně ukazuje, v čem spočívá těžiště a co toto poselství znamená. V jeho výkladu nejde ani o toleranci, ani o církevní kázeň nebo něco podobného. Důraz spočívá zcela jinde – totiž na konci času!

Ježíš podal toto vysvětlení:

„Ten, kdo rozsévá krásné símě, je Syn člověka, pole je svět. Krásné símě – to jsou synové království, koukol jsou synové

zla. Nepřítel, který je zasel, je ďábel, žeň je skonání věku, ženci jsou andělé. Jako bývá koukol sbírán a spalován v ohni, tak bude při skonání věku: Syn člověka pošle své anděly, i seberou z jeho království všechny svody k hříchu a ty, kteří páchají nepravosti, a uvrhnou je do pece ohnivé, tam bude pláč a skřípání zubů. Tehdy spravedliví zazáří jako slunce v království svého Otce. – Kdo má uši, poslouchej!“ (Matouš 13,37-43).

Pole je svět. Na tomto poli roste obojí – koukol i pšenice. To, čeho si tedy Ježíš v tomto podobenství všimá, není dělicí čára mezi dobrem a zlem v křesťanství, ale ve světě. Vzniká ovšem drobná obtíž, když se hovoří o andělech Syna člověka: „Seberou z jeho království všechny svody k hříchu a ty, kteří páchají nepravostí . . .“ (Matouš 13,41).

Nejedná se zde přece o křesťanství? Ne! Je-li koukol, tedy zlo na světě zaseto, je třeba je z donucení také shromažďovat na témže poli. I když je to pro novozákonní používání poněkud neobvyklé, znamená zde výraz „jeho království“ zřejmě „svět“. Bez příměru to však nemůžeme porovnávat (Matouš 28,18, Zjev.11,15, Lukáš 19,12-27).

Proč toto podobenství?

V tomto podobenství odhaluje Ježíš tajemství zla: proč tak bohatě prospívá na tomto světě? Současný zmatek a špatné podmínky nezavinilo boží slovo, ono dobré semeno (Efez. 4,14-15). Ani lidská slabost nedává zlu takovou tvrdošjnou podporu. Za kulisami stojí mocná, nadzemská bytost, velký boží protivník, který zde uplatňuje svůj vliv. On je to, kdo inspiruje zlo (1. Tim. 4,1), a s neúnavnou lstí ponouká lidské choutky k odporu a protizákonnosti (Jan 8,43-44).

Nuže, ať je tomu jak chce, Ježíš jednou učiní tomuto řádění

zla konec a vyše svým vzdychajícím sluhům občerstvení: „Zjedná jim spravedlnost rychle“ (Lukáš 18,8). Pak však dojde k velkému, konečnému rozdělení. Všechno odporující a protizákonné bude muset odstoupit a sdílet úděl s božím dávným nepřítelem (Matouš 25,41-46). Samozřejmě nejen vědomě nevěřící, ale také mnozí, kteří toho dne řeknou Ježíšovi: „Pane, což jsme neprorokovali tvým jménem? A nevyháněli jsme zlých duchů tvým jménem? A nečinili jsme mnoho mocných činů tvým jménem? Tehdy však jim prohlásím: ‚Nikdy jsem vás neznal! Odejděte ode mne, pachatelé nepravosti!‘“ (Matouš 7,22-23).

Když dojdou všichni nespravedliví na své neblahé místo, budou všichni spravedliví, zde na zemi ponížovaní, slavit ve věčném městě nádheru své vítězství. „Nikdy do něho nevejde nic nečistého, nikdo, kdo se dopouští ohavností a lži, nýbrž jen ti, kdož jsou zapsáni v beránkové knize života“ (Zjev. 21,27). To je útěcha spravedlivých, odsouzených na zemi ke skutečně skromné úloze, později však určených k neporovnatelné slávě a nádheře. „Proto nikdy neztrácíme mysl... Vždyť nynější mírné břímě tísně získává nám nad každou míru závažnou tíhu slávy pro věky, poněvadž my nehledíme na věci viditelné, ale neviditelné. Vždyť viditelné věci jsou dočasné, neviditelné pak jsou věčné“ (2. Kor. 4,16-17).

J.E.

Pozor, VJEZD!

Kdo jezdí ve velkoměstě autem, ví, jak strastiplné je někdy hledání místa na zaparkování. Chmury se však změni v povzbudivý úsměv, uvidíme-li na opačném konci ulice mezeru. Dupneme na plyn, abychom předešli případného jiného lovce parkoviště. Ale chyba lávky! Po příjezdu jsou všechny naděje zničeny tabulkou na plotě či na domovních dveřích, s nápisem Pozor, vjezd!

I když je tato tabule zklamáním pro řidiče, pro obyvatele domu má zcela jiný význam. Vyjadřuje pro ně důležitý požadavek, mít stále volný vjezd na pozemek. Velmi dobře vědí, jak je to nepříjemné, brání-li jim bezohledný nebo neuvažující člověk při vjezdu nebo výjezdu z pozemku. Vjezd má být bez překážek! Nepřehlédíme však často, že zraňujeme jinou, mnohem důležitější zásadu, nenecháváme-li volný přístup k našim srdcům? Každý z nás to už musel zažít, když chtěl přimět jiné lidi k rozhovoru o otázkách víry. Dříve, než ukončíme první větu, jsme přerušeni. Přitom slyšíme námitky jako: „Mám své náboženství, nechte mne na pokoji!“

Kdo to říká, mohl by stejně říci: „Již jsem se rozhodl. Nemaňte mne předkládáním skutečností!“ Samozřejmě je to bláhový postoj, ale nacházíme jej často u lidí, kteří se jinak sami označují za „rozumné“. Nedostatek duchovní otevřenosti je hrozná věc. Co když se mýlíme? Bez otevřenosti, bez ochoty přiznat chyby sotva existuje naděje, že se z našich chyb někdy poučíme. Takový postoj nás může snadno přivést k odporu proti Bohu, zatímco jsme současně tvrdošjně přesvědčeni o tom, že jednáme správně.

Bez otevřenosti nás Bůh nemůže vést! Musíme být ochotní mu podřídit svůj život – připraveni se změnit tam, kde jsme na omylu. Jinak budou jeho slova nárazem na hluché uši.

Před několika týdny jsem se seznámil s mladým mužem, u kterého bylo jasné, že se snaží žít podle inspirovaného božího slova. Odložil svou dřívější víru, protože musel nahlédnout, že neodpovídala učení Písma svatého. Když nyní četl pozorně boží slovo, otevřel se tomuto mladému muži zcela nový svět. Nevadilo mu, že se rozloučil s mělkými lidskými tradicemi. Přišel k mnohem hlubší víře v Boha, než jakou zažil kdy před tím. Když jsem si všiml jeho poctivé touhy po pravdě, musel jsem pomyslet na Ježíšova slova v Mat. 5,7-8: „... Proste a bude vám dáno. Hleďte a naleznete, tlucte a bude vám otevřeno. Neboť každý, kdo prosí, dostává, kdo hledá, nalézá a kdo tluč, tomu bude otevřeno.“

Kdo není přístupný, kdo nehledá poctivě pravdu, pro toho musí být tato slova prázdná a bezvýznamná.

I když to neradi přiznáváme – nikdo z nás nezná odpověď na všechny otázky. I když myslí, že zná bibli nazpaměť, může se při každém novém čtení naučit něco nového. Je to nevyčerpateľný pramen duchovního bohatství – ovšem jen v případě, čteme-li ji s otevřeným srdcem, nejsou-li naše oči uzavřené předpojatými myšlenkami.

Když psal apoštol Pavel Tesalonickým „aby vše zkoumali“ (1. Tes. 5,21), napomínal je, aby nepřijímali prostě všechno, co jim bylo řečeno. Chtěl, aby se sami naučili myslet. V podobné situaci napomínal Filipské: „Pracujte o své spáse s bázní a strachem. Vždyť Bůh sám působí ve vás i vůlí i čin pro dobré rozhodnutí“ (Fil. 2,12). Ze všeho, co Pavel napsal, nám září vstříc tato myšlenka: Každý člověk má osobní zodpovědnost, aby sám došel k jasnému pochopení božího slova.

Je to hloupé a nebezpečné, svěřit svůj duchovní osud pouze výkladu jiných – lhostejno, kdo to je. Věříš-li něčemu jen proto, že to tak řekl kazatel, farář nebo někdo jiný, pak jednáš velmi nemoudře. Mohou se mýlit právě tak jako ty. Následuješ-li slepě, aniž jsi sám zkoumal Písmo, bereš na sebe velmi nebezpečné riziko. Můžeš být zaveden jinam, aniž si toho všimneš. Ježíš nás varoval: „Jestliže však slepec povede slepce, oba padnou do jámy“ (Matouš 15,14). Ve Skutcích jsou berojští obyvatelé chváleni jako ušlechtilejší než tesaloničtí, protože „přijali slovo s veškerou ochotou a denně zkoumali Písma, zdali se věci tak mají“ (Skutky 17,11). Bylo a vždy bude moudré kriticky zkoumat to, co slyšíme, zvláště v otázkách víry. Co by mohlo být důležitější než věčná spása naší duše? Tady si prostě nemůžeme dovolit jakékoli riziko. Existuje pouze jedna jistá cesta. Musíme zkoumat Písmo s a m i a dovolit Bohu, aby nás vedl svým Slovem.

Pak nás povede cestami, kterými jsme nikdy předtím nešli. Jsme-li přístupní, podřídíme také ochotně svůj život boží vůli. Jsi připraven říci: „Ne moje, ale tvá vůle nechť se stane!“? Má boží slovo stálý přístup k tvému srdci? To je možné jen tehdy, je-li na bráně k tvému srdci napsáno: „Uvolněte vjezd!“

Redakce

VÍRA

a pověra

Podle biblické výpovědi dostane člověk, který se dá ve víře pokřtít, dar Ducha svatého. To je velké zaslíbení. Boží Duch působí ve věřícím člověku, osvěcuje jeho rozum a poznání a umožňuje mu lépe pochopit mnohé, co mu dříve bylo nejasné a tajemné. Pavel to vyjadřuje slovy: „... odráží se v nás jako v zrcadle Pánova velebnost, a tak se přetvořujeme stále víc a více k zářivé podobě, jakou má On. Působí to Pán, který je Duch“ (2. Kor. 3,18). Toto zjištění má ovšem pramálo společného s výbuchem citových výlevů, s chaotickým, nekontrolovatelným zbožným nadšením. Křesťanská víra vede k uvědomělému postoji a správně použité, Bohem darovaná síla Ducha vede k vědomé sebekontrolě a k ovládnutí všech citových a smyslových schopností. V jistotě boží přítomnosti ve vlastním životě se dostává člověku pevnosti, útěchy i posily. Chápe lépe sám sebe i své okolí a celý svět. To vše je ovšem spojeno s pokorným a věcným vědomím vlastní nedostatečnosti a odevzdanosti do boží vůle.

Snaží-li se člověk vysvětlit tajemnost a nejistotu své existence mimo rozumem dosažitelné hranice a nabyt tak toužené jistoty bez základu spolehlivé a věčné víry, upadá snadno v pověru. Pověra stojí často v nebezpečné blízkosti víry. Pověra je náhražkou víry, i když si to lidé obvykle neuvědomují. Krok, dělící víru od pověry, není příliš veliký. Všude tam, kde se vzdalujeme od biblické normy a pohledu, nebo očekáváme od

určité osoby či věci nadpřirozené účinky na základě určitých výkonů, máme co dělat s pověrou. Pověra je falešná víra. Víra má boží zaslíbení, pověra je čistě lidskou záležitostí a bez zaslíbení.

Pověřiví lidé nemusejí být přítom ztotožňování s primitivními a nevzdělanými lidmi. Vzdělaný člověk ví stejně dobře jako nevzdělaný, že v životě a ve světě je mnoho nejasného, nevysvětlitelného a proto nejistého. Odmítá-li jistotu víry, zbývá mu často jenom pověra jako klamné východisko z vlastní nejistoty. Kolik lidí – a najdeme je ve všech vrstvách společnosti – hledá ochranu před nebezpečími v dopravě a vůbec v moderní civilizaci pomocí různých talismanů, podkov a podobných věcí v naději, že jim přinesou nejen ochranu, ale i štěstí! Kolik lidí hledá ve vykládání karet odpověď na nejasnou přítomnost a skrytou budoucnost! Kolik lidí hledá radu pro svou životní cestu ve výkyvech měděného kroužku na niti nebo ve hvězdách! A nejsou to zdaleka jen ti nejhlopější!

Pověra může mít ovšem i náboženské formy. Mnoho lidí – a i zbožných lidí – vidí v různých jim nepochopitelných událostech a znameních důkaz pravdivosti a božího působení. Je typické, že lidé, kteří odmítají jasná a střízlivá sdělení bible, jsou často zcela nekriticky přístupní různým divotvůrcům – přestože Kristus i apoštolové před nimi varovali. „Mnozí přijdou v mém jménu a budou činit podivné věci...“ (Mat. 24,24) říká Kristus a upozorňuje na to, že jsou to svůdcové. I Pavel varuje před pošetilou vírou v zázraky, když říká, že i zlý duch na sebe může vzít podobu „anděla světla“ a svést ve víře neupevněné lidi (2. Kor. 11,13-15). Na jiném místě mluví též apoštol o tom, že Bůh sám pošle působivost bludu těm, kteří nepřijali lásku k pravdě, takže uvěří lži na místo pravdy, která jediná vede ke spáse (2. Tes. 2,9-10). Křesťan, budující svůj

život na poselství bible, ví, že má za sebou Boha, jemuž není nic nemožné a jenž ví o všech jeho potřebách. To nemá ale nic společného s chorobnou touhou po zázracích a nadpřirozených znameních, se senzacechtivostí a zvědavostí. Z bible dobře víme, že Bůh vždycky odmítl jakýkoliv zásah z takových pohnutek.

Leckteří zbožní lidé používají dokonce i bibli jako nástroj své pověrčivosti – i když si to třeba neuvědomují. Chtějí vynutit od Boha odpověď nebo rozhodnutí tam, kde by se měli sami rozhodnout. Dělalí to například tak, že vezmou bibli a otevřou ji nahodile na některém místě. Ve větě, na níž padne jejich první pohled, hledají pak boží odpověď na svůj problém. To není nic jiného než pověra. Bible není žádnou magickou knihou, která by nám slepě a nahodile poradila tam, kde se chceme vyhnout osobní odpovědnosti za vlastní rozhodnutí. Bible je nám pomocí a radou tím, že činíme svá rozhodnutí na základě jejích nauk, ale není žádnou kouzelnickou příručkou! V evangeliu jako konečném božím sdělení lidstvu najdeme všechno, co potřebujeme k životu a k dosažení nám daného cíle. Petr píše: „Jeho božská moc nám darovala všechno, co potřebujeme pro dosažení spásy a bohabojného života, a to tak, že poznáváme toho, který nám dal povolání za tím účelem, aby se projevila jeho sláva a moc. A proto jsme od něho dostali vzácná a nesmírná příslibení: abyste se tím stali účastni božské přirozenosti, a tak unikli zkaženosti, která ovládá svět špatnými žádostmi.“ (2. Petr 1,3-4). To je střízlivé, byť i slavnostní sdělení a příslibení.

Uvědomme si jednou provždy: Bůh je režisérem všeho dění ve světě i v našem životě. Neexistují prostředky, jimiž bychom ho mohli donutit k vydání jeho tajemství. Neexistují však ani žádná čísla, dny nebo zvířata, přinášející neštěstí nebo smůlu.

Neexistují ani žádní věční „smolaři“ ani lidé, kteří mají jenom štěstí. Neexistují karty nebo věštci, kteří by nám mohli vyjevit budoucnost. Neexistují ani žádné hvězdy, které by určovaly náš osud a tak nás zbavily zodpovědnosti za kvalitu a způsob života, který žijeme.

Nebudujme svůj život na sebeklamu a pověře, ale na víře v živoucího Boha, který nás miluje a vede svým slovem po cestě k pravé jistotě a k bezpečí, k našemu věčnému cíli ve splnutí s ním.

J.Š.

POUHÝ NOSITEL KULTURY?

O velikonocích je vždy v mnohých vsích slyšet hrkání řehtaček. Podle starého zvyku obcházejí děti obec a nahrazují řehtáním zvuky kostelních zvonů, které „odletěly do Říma“. (Ve Francii mají být zvony při návratu naplněny velkonočními vejci). Jako vždy se „světlí“ maso a kočičky (abychom jmenovali jen některé z mnoha zvyklostí, které se v tuto dobu každoročně opakují).

Nemáme nic proti lidovým zvykům, ale co mají co dělat s křesťanskou vírou? Většina takových tradic je – což se také připouští – pohanského původu. Jak lze například spojit pověřivé používání kočiček s křesťanskou vírou? (Na ochranu před bleskem se při bouřce vhodí jedna větvička do ohně. Zasazují se do zahrady nebo na pole, aby půda více rodila.) I když církev sama tyto odchylky neschvaluje, ví přesto zcela

přesně, že je to všeobecný zvyk. Ví také, jak důležité místo mají tyto zvyky v životě lidu. A z téhož důvodu, pro který se zprvu cítila povinna převzít některé z těchto zvyků z pohanství do křesťanské tradice (jen aby usnadnila pohanskému lidu přestoupení do církve), nechce ani dnes odradit lid jejich radikálním zákazem nebo odmítnutím.

Nehledě na pověřivý charakter mnoha těchto zvyků máme dojem, že prakticky nahradily víru. Církev je pro masy často pouze nositelem kultury každého národa. Skrze ní je udržována národní a kulturní tradice země. I náboženské úkony, jako je křest dětí, biřmování, oddavky, pohřeb atd. ztratily pro většinu lidí svůj náboženský význam a patří pouze ke zvyklostem. Dokonce ani nevěřící se jich nechťejí zřít. „Ať moje dítě neoznačují ostatní za pohana“, nebo „Přece nechci být pohřben jako pes!“.

Taková církev je však v nezávaděníhodně situaci. Změna sociálně politické struktury může pro tuto církev znamenat počátek konce. To vidíme v mnoha zemích, kde stát převzal roli nositele kultury namísto církve. Tím se stává církev pro mnohé zbytečnou – ba příslušnost k církvi znamená spíše překážku a riziko. Jeden současný teolog to vyjádřil příznačnými slovy:

„Když třeba na základě jinak usměrněného společenského tlaku většina lidí už nevyžaduje úřední úkony církve . . ., takže mizí onen motiv a dojem, že to „všichni tak dělají“ – když by to tedy vyžadovalo osobní odvalu, pak se mnozí takových církevních obřadů vzdají a přijmou dokonce více či méně dobrovolně různé náhradní obřady, které jim stát na místo církve nabízí při narození dítěte, oddavkách a jiných příležitostech. Totéž platí tam, kde je třeba se obávat, že účast na nějakém církevním úkonu dítěti nejen nevytvoří dobrou základnu pro budoucnost, kterou by mu rodiče chtěli dát – ale právě

naopak, že tím jeho situaci ztíží a ohrozí jeho společenský vývoj.“

Církev, která je nositelem kultury určitého národa jen proto, aby si získala a udržela masu, prohrála své právo na existenci. Nemá již téměř vůbec nic společného s Ježíšovou obcí v bibli, která žije z víry a vědomí svého božského poslání. Proto není divu, že dnes leckdy právě věřící lidé opouštějí takoveto církve a hledají prostou křesťanskou obec podle biblického příkladu.

V převratných dobách jako je naše stojí za to, zamyslet se nad cenou leckterých argumentů, které se po desetiletí uváděly na obranu křesťanství a církve, a které měly dokázat význam a hodnotu církve jako nositelky kultury lidské společnosti.

Jistě je nepochybné, že po dlouhá staletí byla církev skutečnou nositelkou kultury a civilizace v mnoha zemích. Zčásti to platí dokonce i dnes. Žádný rozumný člověk to nebude popírat. Je všeobecně známo, že mnohé spisovné jazyky mají svůj začátek a základ ve snaze zpřístupnit bibli širokým masám překladem do řeči, kterou hovořily. Tak je tomu nejen u slovanských jazyků, které děkují za svůj vznik právě takové činnosti dvou křesťanských misionářů – Cyrila a Metoděje, ale i u mnoha dalších (třeba Martin Luther a význam jeho překladu bible pro vývoj německé spisovné řeči). Nepochybnou skutečností také je, že to byly právě kláštery a jejich knihovny, které měly lví podíl na uchování rukopisů a opisů četných (i pohanských) klasiků až do přítomné doby. Nepochybné je, že právě na církevní půdě došlo k iniciativě a mohutnému rozvoji školství – od základního stupně až po universitu. Nepochybné je, že církev hrála významnou úlohu v rozkvětu různých uměleckých směrů, ať už šlo o výtvarná umění, malířství, sochařství, architekturu, nebo o hudbu a všechna odvětví literatury. . . To všechno je pravda. Funkce křesťanské církve jako nositelky

kultury u mnoha národů stojí mimo každou pochybnost a jistě je to něco pozitivního, za což se není třeba stydět. Podle mého názoru spočívá problém někde jinde.

Co mne nutí k zamyšlení, není tato skutečnost, ale to, že mnozí chtějí obhajovat církve a křesťanství v náporech dnešní doby poukazem na to, co církve znamenala a ještě znamená pro kulturu mnoha národů. Co ve mně vyvolává pochybnosti, je otázka: Co je vlastně úkolem církve a křesťanství? Být nositelem kultury? Nebo je to něco jiného? . . . Křesťanská církev vznikla na základě poselství evangelia. Toto evangelium máme v Novém zákoně a ono jako jediné nám může dát kompetentní odpověď na otázku, co je úkolem křesťanství! A tato odpověď zní jinak, než obhajovací řeči a důkazy leckterých, byť dobře míněných traktátů. Ježíš neposlal své učedníky do světa a ke všem národům, aby jim přinesli kulturu a dále ji rozvíjeli. Úkol, daný jim zakladatelem křesťanství, byl jiný: Zvěstovat každému a všem Ježíšovo učení, volat lidi k obrácení a změně jejich osobního života a povzbudit ty, kteří uvěřili, k dennímu následování Krista . . . „Jděte do celého světa, získávejte učedníky ze všech národů, křtěte je . . . učte je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal . . .!“ Má to jen okrajově něco společného s kulturním stupněm, na němž určitý člověk stojí. Existenční právo a význam má každý člověk, instituce nebo věc, pokud plní jím vlastní účel. Chci to ukázat na příkladu: Hodnota obuvníka nebude posuzována podle toho, že umí také dobře hrát na trubku. Jeho úkolem je dělat dobré boty. Může ovšem také hrát dobře na trubku a dělat tím lidem radost – a přesto bude jako obuvník posuzován výlučně podle toho, zda dělá dobré nebo špatné boty. To je jeho úkol a to od něho právem očekáváme. Může hrát sebelépe, ale když při tom dělá špatné boty, nevezme ho nikdo vážně jako obuvníka, jako takový ztratí svoji existenci . . .

Křesťanské církve byly nepochybně po staletí nositelem kultury – a je to tak dokonce asi dobře. Jejich právo na existenci však nespočívá v tomto faktu, ale jedině a výlučně v tom, jak dalece jsou křesťané věrni úkolu, který jim dal Kristus: hlásat a žít jeho evangelium. Jenom toto – a nic jiného! – rozhoduje o tom, zda jsme skutečně křesťany nebo zda jsme svou nevěrností a povrchností ztratili jako křesťané své oprávnění před Bohem a lidmi.

F.C.

VY SE PTÁTE – MY ODPOVÍDÁME

„Měl nebo neměl Ježíš pokrevní bratry a sestry? (Marek 6,3 kontra Skutky 1,14-15 a Matouš 10,3). Marek: „... Mariin syn a příbuzný Jakubův, Josefův, Judův a Šimonův?“ – tedy jeho bratři? A dále: „...a nežijí jeho příbuzné tady mezi námi?“ (Marek 6,3) – tedy jeho pokrevné sestry? – Skutky 1,13: „... a Juda, Jakubův bratr...“

P.B., Pivnica, Jugoslávie

Tato otázka zaměstnávala po staletí teology a vykladatele Písma. Byla podmíněna vznikem katolické nauky o ustavičném panenství Ježíšovy matky Marie. Evangelium o Mariině ustavičném panenství nic neříká, naopak hovoří o Ježíšových bratřích a sestřích – a to zcela samozřejmě, bez jakéhokoliv dalšího vysvětlování. Vámi citovaný překlad „příbuzní“ a „příbuzné“ je jistě katolického původu a – bohužel – záměrně nepřesný. V řeckém textu se totiž na všech těchto (i jiných) odpovídají-

cích) místech prostě a jasně píše „bratři“ a „sestry“. Katoličtí teologové, vycházející z předpokladu Mariina ustavičného panenství, zde argumentují tvrzením, že „bratry a sestrami“ jsou míněni vzdálenější příbuzní, bratrance a sestřence. Odvolávají se přitom na židovský zvyk označovat i vzdálenější příbuzné jako bratry a sestry. Tento židovský zvyk je sice znám, ale právě ve zmíněných výrocích Nového zákona je jeho užití velmi pochybné. Řečtina jasně rozlišuje různé stupně příbuzenství a má pro ně přesná označení. Tak např. čteme v Kol. 4,10 o Markovi jako o Barnabášově „bratrance“. Z jakého důvodu by se toto označení nemělo použít i o Ježíšových bratrancech a sestřenicích – šlo-li o ně? Čteme-li ona místa bez dogmatického předsudku, je jejich přirozeným smyslem závěr, že Ježíš měl pokrevní bratry a sestry. Tato skutečnost (vezmeme-li ji jako skutečnost) neubírá Ježíšově matce Marii nic z jejího vyvolení a z její cti jako matky Vykupitele.

„Budou členové katolické, evangelické či pravoslavné církve spaseni nebo zatraceni?“

H.E., Bački Petrovac, Jugoslávie

„Boží stavba stojí pevně na svých základech a má tento nápis: ‚Pán zná svoje lidi‘ a ‚Kdo vyslovuje jméno Páně, drž se daleko od špatnosti.‘“ To říká apoštol Pavel (2. Tim. 2,19) a já bych tím chtěl odpovědět na Vaši otázku. V evangeliu nám Bůh jasně říká, co máme dělat, chceme-li dojít spasení, které nám nabídl. Zda obстоjíte před Bohem, je závislé od našeho osobního rozhodnutí a od toho, jak dalece pochopíme boží výzvu a uskutečnime ji ve svém životě. Pouze zevní příslušnost k té či oné církvi má k tomu málo co říci. „Pán“ a jenom ON!

– „zná svoje lidi!“ – protože jen On zná srdce každého člověka a ví, jak dalece jsme porozuměli jeho výzvě a do jaké míry ji přijímáme a uskutečňujeme. Z bible víme, že u Boha neplatí žádné paušální rozsudky, ale že před ním stojí každý sám, takový, jaký ve skutečnosti je.

„Ve 4. knize Mojžíšově jsem našla následující verše, kterým nerozumím: „Bůh silný není jako člověk, aby klamal, a jako syn člověka, aby se měnil. Což by řekl, zdali neučiní? Což by promluvil, zdali neutvrdí toho?“ (4. Mojž. 23,19). – Někde jsem četla, že výrazy „člověk“ a „Syn člověka“ mají tentýž význam (lépe řečeno měly) a přece dělají Kraličtí rozdíl v terminologii. Termín „Syn člověka“ nabyl svého mesiášského významu až v době Nového zákona! – Prosim o vysvětlení!“

Z.K., Cheb, ČSSR

Ve zmíněném místě u Mojžíše je podle souvislosti pojem „člověk“ a „Syn člověka“ totožný – podobně jako v celé řadě jiných starozákonních míst (např. Žalm 8,5 a pod.). Je to básnický použitý výraz – obojím je prostě míněn člověk. Ale už ve Starém zákoně – a sice v knize Daniel 7,13-14 – nacházíme pojem „Syn člověka“ ve zvláštním, mesiášském smyslu. Daniel ho vidí ve vidění přicházet „v nebeských oblacích“. V Novém zákoně slyšíme tento pojem velmi často z Ježíšových úst. Ježíš vztahuje Danielovo vidění zřejmě na sebe a označuje se důsledně jako „Syn člověka“. Pravděpodobné důvody tohoto označení: Má být zdůrazněno Ježíšovo plné člověčenství (vedle jeho božství). Podle božího vykupitelského plánu mělo být spasení uskutečněno tím, že „Syn Boha“ se stal „Synem člověka“, aby svou obětní zástupnou smrtí zaplatil

cenu vykoupení. Tím se stal zároveň prvním „novým člověkem“ jehož mají všichni v Bohu obnovení následovat. Výraz „Syn člověka“ u Daniela a v Novém zákoně odpovídá učení o posmrtném životě a je proto zaměřen na závěrečnou fázi dějin světa a lidstva. „Syn člověka“, v němž je nejdokonalejším způsobem uskutečněn boží obraz v člověku, má jako takový na konci světa přijít triumfálně „v nebeských oblacích“ a předat všechny věci Bohu.

J.Š.

z dopisů čtenářů

Šumperk, ČSSR

„... Po delší době jsem dostal opět Váš časopis Pevný základ. Je zajímavé, že právě v něm byla odpověď na otázky, které nyní řeším...“

H.V.

Amsterdam, Holandsko

„... Dostala jsem Vámi poslanou bibli a chci Vám za ni co nejsrdečněji poděkovat... Udělali jste mi velkou radost!“

A.K.

Senica, ČSSR

„... Ďakujem Vám za bibliu a za vaše dobré srdce, že poskytujete túto knihu každému čitateľovi bezplatne...“

H.Z.

Padina, Jugoslávie

„... Veľmi se vždy teším na Pevný základ. Prináša mi duchovní svetlo na ceste k Ježišovi Kristovi. Kristovo slovo ma veľmi posiluje a preji každému, aby je četl. Pozná, čo je to pravá radosť a mier v srdci...“

E.P.

Kulpin, Jugoslávie

„... Spravili byste mi radosť, keby ste mi poslali knihu – slovenskú bibliu, tú knihu som si vždy želala mať v domácnosti...“

M.Č.

Petrovec, Jugoslávie

„... Máme každý svoju českú bibliu, ale je vzácné, keď môžeme niečo porovnávať v slovenčine a aj lepšie porozumieť mnohým veciam... Nech Pán žehná dielu svojemu, ktoré koná skrz Vás v rozširovaní Jeho drahého slova...“

A.M.

Upozorňujeme čtenáře na náboženské vysílání v české řeči: Radio Luxembourg, každé pondělí ráno ve 4,45 hodin na středních vlnách v pásmu 208 m a na krátkých vlnách v pásmu 49,26 m.

Pevný základ je česká verze časopisu „Das feste FUNDAMENT“. Tento časopis je neprodejný a je zasílán na přání bezplatně do celého světa. „Pevný ZÁKLAD“ nesleduje žádné politické cíle, jeho účel je výlučně náboženský.

Majitel, vydavatel, nakladatel, za obsah a tisk odpovídá: Leopold Blaha, 1040 Wien, Schleifmuehlgasse 6.

Eigentümer, Herausgeber, Verleger, fuer Inhalt und Druck verantwortlich: Leopold Blaha, 1040 Wien, Schleifmuehlgasse 6.